

P7_TA(2012)0054

Situationen i Ryssland

Europaparlamentets resolution av den 16 februari 2012 om det förestående presidentvalet i Ryssland (2012/2505(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av det partnerskaps- och samarbetsavtal mellan Europeiska unionen och Ryska federationen som trädde i kraft 1997 och som har förlängts i väntan på att ersättas av ett nytt avtal,
- med beaktande av de pågående förhandlingarna om ett nytt avtal som ska skapa en ny heltäckande ram för förbindelserna mellan EU och Ryssland, och av partnerskapet för modernisering, som lanserades 2010,
- med beaktande av sina resolutioner om Ryssland, särskilt resolutionerna av den 14 december 2011 om det förestående toppmötet mellan EU och Ryssland den 15 december 2011 och resultatet av valet till duman den 4 december 2011¹ och av den 7 juli 2011 om förberedelserna inför valet till ryska statsduman i december 2011²,
- med beaktande av OSSE/ODIHR:s slutliga valobservatörsrapport av den 12 januari 2012 om valet till statsduman den 4 december 2011,
- med beaktande av den slutliga valobservatörsrapporten från Europarådets parlamentariska församling av den 23 januari 2012 om det ryska parlamentsvalet och dess uttalande av den 21 januari 2012 om delegationsbesöket till Ryssland efter valet,
- med beaktande av människorättssamråden mellan EU och Ryssland, särskilt det senaste mötet inom denna ram den 29 november 2011,
- med beaktande av uttalandet av den 6 december 2011 från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Catherine Ashton, om valet till duman i Ryssland samt hennes tal den 14 december 2011 i Strasbourg om toppmötet mellan EU och Ryssland och den 1 februari 2012 om den politiska situationen i Ryssland,
- med beaktande av uttalandet av den 15 december 2011 från Europeiska rådets ordförande, Herman van Rompuy, efter toppmötet mellan EU och Ryssland,
- med beaktande av artikel 110.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Ett förstärkt samarbete och goda grannförbindelser mellan EU och Ryssland är av central betydelse för Europas stabilitet, säkerhet och välbefinnande. Ett strategiskt partnerskap mellan EU och Ryssland kan bara utvecklas med gemensamma värderingar som grund.
 - B. Utvecklingen i Ryssland ger fortfarande anledning till oro när det gäller efterlevnaden och skyddet av mänskliga rättigheter samt efterlevnaden av allmänt vedertagna

¹ Antagna texter, P7_TA(2011)0575.

² Antagna texter, P7_TA(2011)0335.

demokratiska principer, valbestämmelser och förfaranden. Ryssland är fullvärdig medlem av Europarådet och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) och har således förbundit sig att upprätthålla principerna om demokrati och mänskliga rättigheter.

- C. Den 12 april 2011 underkände Europadomstolen det tungrodda förfarandet för registrering av politiska partier i Ryssland, ett förfarande som inte är förenligt med de valnormer som Europarådet och OSSE har fastställt. Genom att begränsa registreringen av politiska partier och kandidater inskränker man den politiska konkurrensen och mångfalden i Ryssland.
- D. Visserligen har begränsade åtgärder nyligen vidtagits för att förbättra vallagarna, men de allmänna bestämmelserna är fortfarande alltför komplexa, och den inkonsekventa tillämpningen av dem diskriminerar oppositionen.
- E. Den 22 december 2011 talade president Medvedev till duman och tillkännagav ett antal förändringar i det politiska systemet, bland annat att ett nytt oberoende företag för public service-tv skulle bildas, att förfarandet för politiska partier och presidentkandidater skulle förenklas, att direktval av regionala guvernörer skulle återinföras och att det påstådda valfusket skulle utredas.
- F. Enligt OSSE/ODIHR:s slutliga valobservatörsrapport följde inte dumavalet den 4 december 2011 normerna för fria och rättvisa val fullt ut, och valet präglades av en sammansmältning av staten och regeringspartiet, valadministrationens bristande oberoende, partiska medier och av statlig inblandning på olika nivåer. Enligt rapporten kännetecknades valet till duman av flera procedurmässiga fel, exempel på uppenbar manipulering och allvarliga fall där valurnor proppats fulla med röstsedlar.
- G. Den inhemska valövervakningsorganisationen Golos slog i sin slutrapport fast att valet varken var fritt eller rättvist och att det inte heller uppfyllde kraven i den ryska vallagen eller höll internationell valstandard. Vidare följdes inte de grundläggande principerna för genomförande av val, det vill säga en verklig valkampanj och lika förutsättningar för alla parter, en neutral administration, oberoende valkommissioner, lagenlig röstning och korrekt rösträkning.
- H. I de många manifestationer som har ägt rum sedan valet till duman den 4 december 2011 har det ryska folket, särskilt de demonstranter som bär det ”vita bandet”, visat sin önskan om mer demokrati, inklusive fria och rättvisa val och en genomgripande reform av valsystemet.
- I. Den politiska mångfalden är en hörnsten i ett demokratiskt och modernt samhälle och en källa till politisk legitimitet. Förberedelserna inför presidentval måste ge garantier om en fri och rättvis process med lika möjligheter för alla kandidater. Registreringsförfarandet har ännu en gång hindrat vissa kandidater från att ställa upp i valet.
- J. Under de senaste årtiondena har förbindelserna mellan EU och Ryssland utvecklats och lett till ett djupt och omfattande ömsesidigt beroende som sannolikt kommer att öka ytterligare framöver. Ett strategiskt partnerskapsavtal mellan EU och Ryssland är fortfarande av central betydelse för att samarbetet mellan de bägge parterna ska kunna vidareutvecklas och intensifieras.
- K. Ryssland har nu två gånger blockerat en resolution i FN:s säkerhetsråd om krisen i Syrien

med krav på stöd för Arabförbundets plan, som också stöds av EU.

1. Europaparlamentet noterar rapporterna från OSSE/ODIHR och Europarådets parlamentariska församling där det konstateras att valet inte uppfyllde de valnormer som fastställts av OSSE och att det präglades av en sammansmältning av staten och regeringspartiet, procedurmässiga fel, uppenbar manipulering och en valadministration som inte var oberoende.
2. Europaparlamentet uttrycker oro över att valresultatet (dumans sammansättning) inte kommer att innebära att duman får en stärkt roll och mer inflytande i Rysslands politiska system.
3. Europaparlamentet uppmanar sin delegation till den parlamentariska samlingskommittén EU–Ryssland att systematiskt ta upp frågan om demokrati, grundläggande rättigheter och rättsstaten med sina ryska motparter. Parlamentet efterlyser vidare en bedömning av verksamheten i den parlamentariska samlingskommittén EU–Ryssland och en intensivare dialog med den utomparlamentariska oppositionen och det civila samhället.
4. Parlamentet noterar att det på sistone rests krav på att valet till statsduman ska ogiltigförklaras och uppmanar de ryska myndigheterna att fortsätta med en omfattande och öppen utredning av alla rapporter om fusk och hot för att straffa dem som bär ansvaret och göra om valet där oegentligheter bevisats. Parlamentet betonar att det enligt Rysslands vallagstiftning finns möjlighet till överklagan och korrigerings. Parlamentet påpekar emellertid att den centrala valkommitténs hantering av klagomål inte har medgett insyn och att den inte snabbt och effektivt har tagit upp sådana klagomål. Parlamentet finner det beklagligt att nära 3 000 anmälningar om oegentligheter, fusk och regelbrott i samband med valet i enskilda valkretsar har avvisats av de behöriga domstolarna och att några fortfarande väntar på behandling.
5. Europaparlamentet noterar president Medvedevs tillkännagivande av omfattande förändringar av det politiska systemet, bland annat en välbehövlig förenkling av reglerna för registrering av politiska partier. Parlamentet efterlyser även en seriös utfästelse om att åtgärda problemen för såväl mediefriheten som mötes- och yttrandefriheten. Parlamentet bekräftar att EU är redo att samarbeta med Ryssland, även inom ramen för partnerskapet för modernisering, för att förbättra efterlevnaden av mänskliga och grundläggande rättigheter och skapa ett effektivare och oberoende rättsstatssystem i Ryssland.
6. Parlamentet uppmanar den ryska regeringen att presentera ett paket med lagstiftningsförslag, i överensstämmelse med OSSE:s rekommendationer, som syftar till att utveckla ett verkligt demokratiskt politiskt system med bland annat reformer för att förenkla registreringsreglerna för både politiska partier och presidentkandidater, och att åtgärda den restriktiva tillämpningen av registreringsreglerna, så att verkligt fria och rättvisa val ska kunna äga rum så snart som möjligt.
7. Europaparlamentet betonar att de fredliga demonstrationerna i Ryssland är ett uttryck för det ryska folkets önskan om fria och rättvisa val. Parlamentet uppmanar de ryska myndigheterna att se den senaste tidens manifestationer som en möjlighet att vidta åtgärder för att få till stånd de reformer som behövs för mer demokrati, politiskt deltagande och rättsstatliga principer, bland annat genom att reformera vallagarna i enlighet med Europarådets och OSSE:s normer. Parlamentet uppmanar med kraft de ryska myndigheterna att följa dessa normer i praktiken för att garantera ett fritt och

demokratiskt presidentval i mars, med lika möjligheter för alla kandidater.

8. Europaparlamentet fördömer polisens tillslag mot fredliga demonstrationer i protest mot de oegentligheter och det fusk i samband med valet som rapporterats av internationella observatörer och videodokumenterats av vanliga medborgare. Parlamentet uppmanar de ryska myndigheterna att till fullo upprätthålla mötes- och yttrandefriheten i enlighet med Rysslands författning.
9. Europaparlamentet erinrar om att inskränkningarna i den politiska mångfalden under förberedelserna inför valet till duman var en av de största bristerna under det valet. Parlamentet uttrycker oro för att oppositionskandidater inte tillåts ställa upp i presidentvalet den 4 mars 2012, vilket än en gång undergräver den politiska konkurrensen och mångfalden.
10. Europaparlamentet uppmanar de ryska myndigheterna att inleda dialog med oppositionen och beklagar beslutet att inte låta Grigorij Javlinskij registrera sig för presidentvalskampanjen, något som också hindrar hans parti från att skicka ut observatörer.
11. Europaparlamentet uppmanar OSSE, Europarådet och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik att följa upp utredningarna om oegentligheter och att noga övervaka förberedelserna inför presidentvalet och tillämpningen av valbestämmelserna, något som de ryska myndigheterna redan har gått med på.
12. Europaparlamentet konstaterar att omkring 600 internationella valobservatörer väntas övervaka det ryska presidentvalet (det kommer att finnas observatörer från OSSE/ODIHR, Europarådets parlamentariska församling, Shanghai-samarbetsorganisationen och OSS). Internationella och nationella valövervakningsuppdrag bör mobiliseras fullt ut för att åstadkomma en effektiv övervakning av valprocessen, i enlighet med OSSE/ODIHR:s och Europarådets normer. Parlamentet uppmanar de ryska myndigheterna att avstå från den typ av inblandning och hinder som enligt rapporter förekom under valet till duman.
13. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till undersökningskommissionen att företa en omfattande och grundlig utredning av Sergej Magnitskijs död utan att skygga för något, att snarast lägga fram konkreta slutsatser samt att vidta alla åtgärder som krävs för att ställa de ansvariga inför rätta. Parlamentet uppmanar rådet att, i händelse av fortsatt passivitet från de ryska myndigheterna sida, överväga åtgärder såsom ett EU-omfattande inreseförbud och frysning av de ekonomiska tillgångarna, såväl för dem som befunnits skyldiga till tortyren av Sergej Magnitskij och dem som bär ansvaret för hans död som för dem som försökt dölja händelsen.
14. Europaparlamentet uttrycker djup oro över att lagstiftningen mot extremism missbrukas för att på ett olagligt sätt införa straffrättsliga bestämmelser mot organisationer i det civila samhället, till exempel Memorial, och religiösa minoriteter som Jehovas vittnen och Falun Dafa, liksom oberättigade förbud mot deras material med hänvisning till extremism.
15. Europaparlamentet fördömer skarpt att S:t Petersburgs lagstiftande församling antagit en lag som förbjuder propaganda om sexuell läggning. På samma sätt fördömer parlamentet liknande lagar som antagits i regionerna Rjazan, Archangelsk och Kostroma. Samtliga

ryska myndigheter uppmanas att upphöra med inskränkningar av yttrandefriheten i fråga om sexuell läggning och könsidentitet, i överensstämmelse med Europakonventionen och den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter. Vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik uppmanas att meddela EU:s motstånd mot dessa lagar.

16. Europaparlamentet uppmanar Ryssland med kraft att ansluta sig till det internationella samförståndet och låta säkerhetsrådet agera utifrån Arabförbundets förslag för att få en lösning på Syrienkrisen. Parlamentet understryker att Ryssland som ständig medlem i FN:s säkerhetsråd bör ta sitt ansvar för internationell fred och säkerhet på allvar. Parlamentet uppmanar Ryssland att omedelbart upphöra med all försäljning av vapen och militär utrustning till den syriska regeringen.
17. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament, Ryska federationens regering och parlament, Europarådet och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa.